

ОПИС
навчальної дисципліни «**Основні концепти у творчості**
Нобелівських лауреатів у галузі літератури»
на 2 семестр 2019-2020 н. р.

Ступінь вищої освіти – третій (освітньо-науковий) рівень
Галузь знань – 03 Гуманітарні науки
Спеціальність – 035 Філологія (Література зарубіжних країн)

1. Загальна характеристика дисципліни

Загальний обсяг дисципліни – 3 кредити ЄКТС.

Статус дисципліни – вибіркова.

Факультет – філологічний.

Кафедра – світової літератури та славістики.

Рік підготовки – 1; **семестр** – 2; **вид підсумкового контролю** – залік.

Викладач: доктор філологічних наук, професор Бистрова О.О.

Форма навчання	Рік підготовки	Семестр	Загальний обсяг дисц. ЄКТС		Кількість годин						Вид семестрового контролю	
					Аудиторні заняття					Самостійна робота		
			Кредити	Разом	Лекції	Лабораторні роботи	Практичні заняття	Семінарські заняття	Залік		Екзамен	
Очна	1	2	3	90	14	-	-	16	60	+	-	

2. Зміст лекційного матеріалу

Філософія та естетика екзистенціалізму в зарубіжній літературі
2-ої половини XX століття
(2-й семестр)

Нобелівська премія. Історія виникнення і розвитку. Альфред Нобель. Життя як творчість. Заповіт майстра. Встановлення основних правил роботи Комітету з присудження Нобелівських премій. Специфіка присудження Нобелівської премії в галузі літератури. Зміни в статуті Нобелівського комітету в зв'язку з вимогами часу. Місце Нобелівської премії в системі літературних премій миру.

Країни-лідери з присудження Нобелівських премій в галузі літератури. Видатні письменники-лауреати Франції та їх ключові твори. Німеччина в географічній нобелівській карті. Великобританія і США та англомовні твори нобелівських лауреатів. Письменники-лауреати Швеції.

Філософи, історики та політики – лауреати Нобелівської премії в галузі літератури. Література як платформа для світоглядних картин. Історичний факт крізь призму реалістичності та альтернативності. Політична кар'єра У.Черчіля і література. Філософська доктрина Рудольфа Ейкена.

Зміна акцентів у визначальних творах японських лауреатів Нобелівської премії в галузі літератури. К. Ое та Я. Кавабата як видатні письменники Японії. Нобелівські лекції лауреатів у контексті розвитку японської літератури XX століття.

Лірика в об'єктиві Нобелівського комітету. Поети та пісенники – лауреати Нобелівської премії в галузі літератури. Внесок Боба Ділана у розвиток американської пісенної традиції.

Постать нобелівського лауреата в контексті історико-політичних реалій. (На прикладі постаті Б. Пастернака).

Присудження нобелівської премії як політичний акт. Тоталітаризм і література. Аналіз концептуальних мотивів в романі Б. Пастернака «Доктор Живаго».

Лауреати нобелівських премій в галузі літератури третього тисячоліття. Традиція і сокровенне. Письменники Доріс Лессінг (2007), Орхан Памук (2006), Гарольд Пінтер (2005), Ельфріда Елінек (2004), Джон Кутцє (2003), Імре Кертес (2002). Проблеми емігрантів і тема еміграції в творах Нобелівських лауреатів.

№	Теми семінарських занять
1	Нобелівська премія. Історія виникнення і розвитку
2	Країни-лідери з присудження Нобелівських премій в галузі літератури.
3	Філософи, історики та політики – лауреати Нобелівської премії в галузі літератури.
4	Зміна акцентів у визначальних творах японських лауреатів Нобелівської премії в галузі літератури.
5	Лірика в об'єктиві Нобелівського комітету.
6	Постать нобелівського лауреата в контексті історико-політичних реалій. (На прикладі постаті Б. Пастернака).
7	Лауреати нобелівських премій в галузі літератури третього тисячоліття.
8	Проблеми емігрантів і тема еміграції в творах Нобелівських лауреатів.

3. Самостійна робота аспіранта

Самостійна робота аспіранта з дисципліни містить: прочитання літературних творів; опрацювання літературознавчих та науково-критичних праць; виконання завдань згідно з переліком компетенцій, що формуються у межах кожної теми навчальної програми; підготовку до підсумкової контрольної роботи; підготовку до семестрового заліку.

4. Система поточного та підсумкового контролю результатів навчання. Критерії оцінювання

Засвоєння аспірантами теоретичного матеріалу з дисципліни перевіряється шляхом усного опитування; перевірки усних та письмових домашніх завдань; перевірки підсумкової контрольної роботи.

Розподіл 100 балів між видами робіт:

Поточна успішність			
Відповіді на семінарських заняттях	Співбесіда за прочитаними творами	Підсумкова контрольна робота	Залік
35	30	35	100

Поточна успішність (max = 100) складається з балів, отриманих на семінарських заняттях (35 балів), співбесіди з лектором (30 балів) та виконаної підсумкової контрольної роботи (35 балів).

Загальний бал (35 балів) відповідей на семінарських заняттях обчислюється за формулою: $x = \frac{A}{n} \cdot \frac{K}{5}$, де A – сума усіх поточних оцінок за чотирибальною шкалою, включаючи оцінки "2", n – кількість цих оцінок (не менше чотирьох), $\frac{A}{n}$ – середня оцінка поточного контролю.

Підсумкова контрольна робота (35 балів) передбачає виконання описових та тестових завдань з навчальної дисципліни. Сумарна кількість балів, виділених на оцінку підсумкової контрольної роботи, виводиться шляхом оцінки якості виконаних завдань, що включає

повноту розкриття питання, його практичну спрямованість та можливість застосовувати у різних дослідницьких ситуаціях.

Отже, сумарна кількість балів з дисципліни загалом становить 100 балів. Оцінка виставляється за шкалами оцінювання: стобальною, національною і ЄКТС.

Залік за талоном № 2 і перед комісією проводиться в усній формі з оцінюванням за стобальною шкалою.

Література

а) основна

1. Гетьман О.Г. Нобелівська літературна премія: з історії найпрестижнішої нагороди / Зарубіжна література в школах України – 2011. – №3 – С. 32-36
2. Губский Е.Ф. Ливергант А.Я. Лауреаты Нобелевской премии: Энциклопедия в 2-х т. М : Прогресс, 1992 1т. – 775 с. 2 т. – 861 с.
3. Давиденко Г.Й. Чайка О.М. Історія новітньої зарубіжної літератури: навчальний посібник. - К: ЦУЛ, 2008. – 247 с.
4. Зарубіжні письменники. Енциклопедичний довідник : У двох томах / За ред. Н. Михальської та Б. Щавурського. – Тернопіль : Навчальна книга– Богдан, 2004. –864 с.
5. Кузьменко В.І. Історія зарубіжної літератури ХХ століття: навчальний посібник. - К : Академія, 2010. – 496 с.
6. Літературознавча енциклопедія. У двох томах / Автор-укладач Ковалів Ю.І. – К. : «Академія», 2007. Т.1 – 608 с., Т.2 – 624 с.
7. Литературный энциклопедический словарь / Под общей ред. В.М. Кожевникова, П.А. Николаева. – М. : Сов. энци., 1987. – 751 с.
8. Михальская Н.П. Зарубежная литература ХХ века: Практикум / М : Наука, 2002. – 416 с.
9. Пеленко Ю. Нобелівська премія з літератури: минуле, сучасне, майбутнє / Пам'ять століть – 2007. № 4-5. – С. 301-303
- 10.Шпиталь А. Нобелівські лауреати в галуз літератури / Зарубіжна література – 2010. – Ч.7 Лютий – С. 22-24

б) додаткова література

- 11.Алексієвич С. Чорнобильська молитва. Хроніка майбутнього. К. : Комора,2016 –288 с.
12. Андреев Л.Г. Импрессионизм. – М., 1980.
13. Аникин Г.В., Михальская Н.П. История английской литературы. – М., 1985 г.
13. Арьев А. Из Рима в Рим.//Размером подлинника. – Таллинн, 2003.
14. Бахтин М.М. Эстетика словесного творчества. – М.: Изд-во «Искусство», 1986.
15. Белухатый С.Д. Вопросы поэтики. – Л: ЛГУ, 2001. – 320с.
- 16.Бетеа М. Дэвид. Мандельштам, Пастернак, Бродский: Иудаизм, христианство и создание модернистской поэтики.// Русская литература ХХ века. Исследования американских ученых. – СПб, 2001
17. Варгас Льюиса М. Хто вбив Паломіно Молеро? Пер. С. Борщевський, Л. Олевський, К., 2016. – 144 с.
18. Введение в культурологию. Часть II. Под ред. В.А. Сапрыкина. М., 1995.
19. Вторая мировая война в воспоминаниях У. Черчилля, Ш.де Голля, К. Хэлла/ Сост. Е.Я.Трояновская. – М.: Политиздат, 1990
20. Гегель. Эстетика: В 4 т. - М., 1969. – Т. 2 (введение, третий раздел, глава 3.
21. Гинзбург Л. О психологической прозе. – Л., 1971.
22. Голдинг У. «Шпиль» и другие повести: Сборник. Пер. с англ.- М.: Прогресс, 1981.
- 23.Граас Г. Бляшаний барабан. К. : Фоліо, 1999.
24. Дубин Б. Сэмюэл Беккет. Мир и пара брюк // Иностранная литература. – 2000. - № 1.
24. Єлінек Е. Піаністка. К. : Фоліо, 2012. – 382 с.
25. Зарубежные писатели: Библиографический словарь в 2-х частях. Под ред. Н.П. Михальской – М., 1990 г.
26. История всемирной литературы. – М., 1989.
27. Кутзее Дж. Безчестя. Х. : «Клуб сімейного досуга», 2017. – 224 с.
- 28.Лауреаты Нобелевской премии по литературе (1901-1990), Литературнобиблиографический справочник, Ленинград, 1990.

29. Лауреаты Нобелевской премии: Энциклопедия: Пер. с англ.- М.: Прогресс.1992.
30. Литературная история Соединенных Штатов Америки Т.3 – М.: Прогресс, 1979.
- 31.Марно Е. Забагато щастя. Пер. Є. Кононенко, 2017. – 352 с.
- 32.Модіано П. У кафе втраченої молодості. К. : Фоліо, 2019. – 128 с.
33. Мусский С.А. 100 Нобелевских лауреатов. – М.: Вече, 2004.
- 34.Мюллер Г. Гойдалка дихання. К. : Фоліо, 2009.
35. Нобелевская премия по литературе. Литературы 1901 – 2001г.г./ Автор – составитель Е.Б. Белодубровский. – СПб.: Изд-во С. Петербург ун-та, 2003 .
- 36.Подорога В.А. Выражение и смысл. Ландшафтные миры философии: С.Кьеркегор, Ф. Ницше, М. Хайдеггер, М. Пруст, Ф. Кафка. – М., 1995.
37. Села К. Х. «Семья ПаскуальяДуарте. Улей». М., 1980.
38. Сергеев А. Т. С. Элиот. Бесплодная земля.- М., Прогресс. 1971.
39. Трухановский В.Г. Уинстон Черчилль. - М.: Междунар. Отношения, 1982
40. Хосе Ортега и Гассет. Эстетика. Философия культуры. – М., 1991.
41. Черчилль Уинстон. Вторая мировая война. – Ростов н/ Д: издательство «Феникс», 1997.

Інтернет – ресурси.

<https://lib.if.ua/exhib/1350887879.html>

<http://bukvoid.com.ua/digest/2017/12/14/134743.html>